

Liikenneturvallisuusstrategian ilmailun työryhmän kokous

Osallistajat:

Ahokas Maija (puheenjohtaja)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Rekola Maija (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Kolinen Laura (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Asikainen Eeva (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Anteroinen Pasi	Liikenneturva
Harju Esa	Suomen moottorilentäjien liitto
Hottola Jani	Liikenne- ja viestintävirasto
Hätinen Tom	ANS Finland Oy
Kallio Heikki	Poliisihallitus
Kelhälä Tero	Puolustusvoimat
Koivu Heli	Liikenne- ja viestintävirasto
Kotiranta Janne	Onnettomuustutkintakeskus
Pietilä Helena	Liikenne- ja viestintävirasto
Roschier Markku	RPAS Finland ry
Sandström Mika	Sisäministeriö
Silvennoinen Juha	Suomen ilmailuliitto
Stjernberg Jonas	RPAS Finland ry
Valtonen Juha	Liikenneturva

1. Tervetulosanat ja työskentelymetodin esittely

Puheenjohtaja Ahokas avasi kokouksen ja toivotti työryhmän jäsenet tervetulleiksi. Hän kertoi, että koronaepidemiasta ja Liikenneturvallisuusstrategian kokousten keskeytymisestä huolimatta, ministeriössä on tehty kevään ja kesän aikana laajasti strategian valmistelu- ja taustatyötä. Vaikka tämä kokous ja syksyn tulevat kokoukset järjestetään verkkokokouksina, Ahokas muistutti, että ministeriössä halutaan pitää kiinni siitä strategian lähtökohdasta, että strategian toimenpiteet nousevat aidosti aktiivisesta työryhmätyöskentelystä. Ahokas toivoi, että Rambollin kanssa yhteistyössä toteuttavat verkkokokoukset antavat interaktiiviset työkalut ja erinomaiset valmiudet työskennellä liikenneturvallisuuden parissa.

Ahokas pohjusti lyhyesti kokouksen teemaa eli asenteet, osaaminen ja kyvykkyys sekä sosiaaliset tekijät.

Lisäksi alkuun Rambollin Aino Mensonen esitteli työskentelymetodin sekä ohjeisti tarkemmin Teams-kokouksen kulusta sekä Mural-alustojen käyttämisestä. Kokouksen aiheiksi oli valittu tietämättömyys säännöistä – turvallisuusviestinnän saavutettavuus, järjestäytyneen toiminnan turvallisuuskulttuuri ilmailussa ja kevyen ilmailun koulutusvaatimukset. Jokaista aihetta tultaisiin pohjustamaan asiantuntijan esityksellä, jonka jälkeen työskentelymetodin mukaiset pienryhmät tulisivat keskustelemaan aiheesta. Lopuksi jokaisen pienryhmän saavuttamat loppupäätelmät tultaisiin esittelemään yhteisesti.

2. Tietämättömyys säännöistä - turvallisuusviestinnän saavutettavuus

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi

Liikenneturvan edustaja Pasi Anteroinen piti esityksen turvallisuusviestinnän saavuttavuudesta sekä käyttäytymiseen vaikuttamisesta. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta näkökulmana tietämättömyys ilmailun säännöistä ja miehittämätön ilmailu.

Pienryhmissä keskusteltiin turvallisuusviestinnän saavutettavuuden ongelmista. Lisäksi pienryhmissä pohdittiin, mikä on turvallisuusviestinnän tavoitteena ja mitä toimia tarvitaan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ongelmiksi miellettiin erityisesti luvaton ilmailun sekä vaara yhteentörmäyksistä.

Pienryhmien keskusteluissa nousi esiin se, että kaikki miehittämättömien ilma-alusten käyttäjät mieltäisivät itsenä osaksi muuta ilmailua. Tavoitteena olisi etenkin se, että uudet harrastajat saisivat mahdollisimman helposti selkeää tietoa ilmailun säännöistä ja se, että näitä sääntöjä noudatettaisiin.

Toimenpiteiksi ehdotettiin monipuolisen koulutusmateriaalin tuottamisen ja tarjoaminen sekä kohdennettujen valistuskampanjoiden pitäminen. Turvallisuustilanteen edistymistä voitaisiin seurata poikkeamatilastoja hyödyntäen.

Turvallisuusviestinnän saavuttavuuden parantaminen edellyttäisi yhteistyötä viranomaisten, ilmailukerhojen sekä kouluttajien välillä.

3. Järjestäytyneen toiminnan turvallisuuskulttuuri ilmailussa

Suomen Ilmailuliiton edustaja Juha Silvennoinen piti esityksen järjestäytyneen toiminnan turvallisuuskulttuurista ilmailussa. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta.

Pienryhmissä keskusteltiin erityisesti siitä, miten järjestäytyneen toiminnan vahvaa turvallisuuskulttuuria saataisiin jalkautettua myös järjestäytymättömään miehittämättömään ilmailuun. Pienryhmien tuli pohtia tavoitetilaa sekä toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Keskeiseksi tavoitteeksi pienryhmistä nousi se, että järjestäytyneen ilmailun turvallisuuskulttuuri leviäisi myös miehittämättömään ilmailuun. Tavoitteena olisi lisäksi jatkaa jo olemassa olevaa hyvää yhteistyötä harrasteilmailun parissa. Erityisesti kerho-SMS:n käyttöönottoa tulisi tukea ja edistää.

Kerhojen ulkopuolisille harrastelijoille tulisi tarjota säännöllisiä koulutusohjelmia. Lisäksi turvallisuuskulttuuria voitaisiin levittää näkyvyyttä lisäämällä esimerkiksi tapahtumien ja sosiaalisen median avulla.

Turvallisuuskulttuurin leviämistä voitaisiin mitata seuraamalla ilmailukerhojen lukumääriä.

4. Kevyen ilmailun koulutusvaatimukset

Onnettomuustutkintakeskuksen edustaja Janne Kotiranta piti esityksen kevyen ilmailun koulutusvaatimuksista. Esityksessä kerrottiin myös tuoreista tutkinnoista, jotka on suoritettu kevyen ilmailun onnettomuuksien johdosta. Esityksen jälkeen pienryhmät keskustelivat aiheesta.

Pienryhmissä keskusteltiin kevyen ilmailun koulutusvaatimuksista ja siihen liittyvistä ongelmakohtista. Ryhmissä pohdittiin tavoitteita ja toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Käytyjen keskustelujen mukaan tavoitteena tulisi olla se, että oppilaat saavuttavat kevyen ilmailun koulutustavoitteet siten, että oppilaan tiedot ja taidot vastaavat vaadittuja tietoja ja taitoja. Koulutuksia tulisi yhdenmukaistaa. Lisäksi lentäjien tulisi jatkuvasti ylläpitää ja kehittää lentotaitojaan.

E erityisen tärkeänä ryhmissä nähtiin se, että kouluttajien tieto- ja taitotasoa ylläpidetään ja kehitetään jatkokoulutuksilla.

Ongelmina kevyen ilmailun koulutusvaatimusten osalta nähtiin turvallisuustyön työnjaon epäselkeys. Ongelmana pidettiin lisäksi sitä, ettei sääilmiöitä välttämättä tunnisteta riittävän hyvin.

5. Seuraava kokous

Puheenjohtaja Ahokas kiitti osallistujia aktiivisesta keskustelusta. Pienryhmissä nousi toive ylimääräisen vapaamuotoisemman kokouksen järjestämiselle. Ahokas totesi, että kokouksen järjestely otetaan työn alle.

Seuraavaksi järjestetään seminaari lokakuussa. Seminaari on ensisijaisesti tarkoitettu niille sidosryhmille, jotka eivät ole työryhmissä mukana. Seuraava työryhmän kokous on 4.11.

Pienryhmien kokoonpanot:

Ryhmä 1: Heli Koivu / Liikenne- ja viestintävirasto, Risto Saari / liikenne- ja viestintäministeriö, Tero Kelhämä / Puolustusvoimat, Jonas Stjernberg / RPAS Finland ry, Juha Valtonen / Liikenneturva, Esa Harju / Suomen moottorilentäjien liitto, Maija Rekola / liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 2: Jani Hottola / Liikenne- ja viestintävirasto, Heikki Kallio / Poliisihallitus, Juha Silvennoinen / Suomen ilmailuliitto, Eeva Asikainen / liikenne- ja viestintäministeriö

Ryhmä 3: Helena Pietilä / Liikenne- ja viestintävirasto, Mika Sandström / sisäministeriö, Tom Hätinen / ANS Finland, Markku Roschier / RPAS Finland ry, Pasi Anteroine / Liikenneturva, Laura Kolinen / liikenne- ja viestintäministeriö

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--